

Nové rozšířené **VADEMECUM**

POSTRAGRADUÁLNÍHO STUDIA DOPRAVNÍ PSYCHOLOGIE

Odpovídáme na četné dotazy zájemců o VADEMECUM a uveřejňujeme nový obsah knihy, která již dosáhla v elektronické podobě 160 stran formátu A 4.

Knihy je výhradně určena začínajícím dopravním psychologům a studentům dopravní psychologie včetně zájemců o akreditaci v oboru.

Obsah Vademeca vychází především z praktických čtyřicetiletých zkušeností z psychodiagnostiky přes dvaceti tisíc řidičů v silniční dopravě a zčásti kopíruje i osnovy vysokoškolského celoživotního vzdělávání v oboru dopravní psychologie.

Úvod

1. Poznámky z historie dopravní psychologie
2. Řidič v dopravním systému
3. Orientační profesiogram řidičů různých doprav
4. Náčrt psychogramů profesionálních řidičů
5. Osobnost řidiče a její zvláštnosti
6. Dopravní charakter a dopravní chování řidiče
7. Vliv věku na činnost řidiče
8. Sociálně psychologicky podmíněné chování řidiče
9. Orientační dopravně psychologický profil řidičů
10. Odlišnosti v osobnostní struktuře řidičů a řidiček
11. Profil problémových a neproblemových řidičů
12. Psychická zátěž při řízení
13. Příčiny selhávání řidičů v dopravním provozu
14. K zvláštnostem řidičské agresivity
15. Dopravně psychologická analýza motocyklistů
16. Prevence bezpečnosti silničního provozu
17. Psychoterapie a poradenství pro řidiče po nehodě
18. Nároky na dopravně psychickou způsobilost řidičů
19. Dopravní medicína a zdravotní způsobilost řidičů
20. Spolupráce dopravního psychologa s klinickým psychologem a lékařem
21. Systém výběru řidičů pro různé druhy doprav
22. Základy dopravně psychologické diagnostiky
23. Dopravně psychodiagnostická metodologie
24. Psychodiagnostické rozdíly u řidičů podle profese, pohlaví a věku
25. Psychodiagnostika problémových řidičů
26. Dopravně psychologická hodnocení řidičů
27. K problematice diagnostiky vyhodovaných řidičů
28. Jednání psychologa při vyšetřování řidičů a etický kodex
29. Soudně znalecká činnost dopravního psychologa
30. Současný výcvik v autoškolách a školení řidičů
31. Psychodiagnostika učitelů a komisařů autoškol
32. Inženýrská psychologie v dopravě
33. Dopravní psychologie a telematika
34. Závěr
35. Literatura

PŘÍLOHY

36. Test znalostí z dopravní psychologie
37. Soupis zvláštních dopravně psychologických fenoménů
38. Na co se často řidiči ptají dopravních psychologů?
39. Doporučení k racionalizaci dopravní psychodiagnostiky vyhodovaných řidičů
40. Legislativa pro psychology a řidiče v datech
41. Ukázka dopravně psychologického poradenství
42. Vstupní dotazník a pravidla dopravně psychologického vyšetření
43. Analýza psychické a psychosomatické zátěže profesionálních řidičů
44. Z historie dopravně psychologického střediska ČSAD Plzeň

Pro úplnost uvádíme názvy statí, které člení kapitoly knihy:

Psychologické profily řidičů – začátečník, řidič mladého a středního věku, řidič – senior, profesionální řidič, řidička začátečnice, řidička mladého a středního věku, profesionální řidička, řidič motocyklu.

Srovnání dopravních charakterů řidičů a řidiček.

Frekventované osobnostní vlastnosti a sklony problémových a neproblémových řidičů.

K prevenci dopravních nehod motocyklistů.

Řidičské schopnosti a dovednosti.

Pozornost a koncentrace.

Řidičský mentální věk.

Řidičská inteligence.

Zrakové vidění a vnímání.

Specifika řidičského vidění.

Slyšení a vnímání.

Řidičský hmat a čich.

Řidičská paměť provozní a zraková.

Řidičské myšlení a přizpůsobivost.

Stresová odolnost.

Emoce při řízení.

Předvídavost a obezřetnost.

Pozorování řidiče při vyšetřování.

Strukturovaný pohovor s řidičem.

Data z dokumentace, referencí a hodnocení.

Validita a reliabilita testů.

Dotazník pro nadřízeného manažera – charakteristika řidiče.

Psychologický rozbor údajů životní, řidičské a profesionální historie.

Universální dotazník pro dopravně psychologické vyšetření řidiče.

Příklady aplikovaných metod pro skupinová a individuální vyšetření.

Testové baterie pro dopravně psychologické vyšetřování řidičů.

Posuzování řidičů dálkové kamionové dopravy.

Specifika psychodiagnostiky řidičů hromadné dopravy osob.

Psychodiagnostika motocyklistů.

Některé odlišnosti v psychologickém hodnocení řidiček.

Zvláštnosti psychodiagnostiky starých řidičů.

Způsob individuálního a skupinového dopravně psychologického vyšetřování.

Hodnotící stupně dopravně psychologické způsobilosti řidiče k řízení.

*Klíčové znaky struktury dopravního charakteru vyhodovaných řidičů.
Zvláštnosti dopravního charakteru vyhodovaných řidičů.
Výběr převažujících tendencí v dopravním chování vyhodovaných řidičů.
Náčrt dopravně psychologického profilu vyhodovaných řidičů.
Rizikové psychopatologické znaky vyhodovaných řidičů.
K prevenci ochrany psychologa před některými vyhodovanými řidiči.
Dotazník pro žadatele o vrácení řidičského oprávnění.
Vstupní dotazník pro dopravní psychodiagnostiku žadatelů o vrácení řidičského oprávnění.
Příklady dopravně psychologických zpráv pro lékaře, úřady a firmy.
Příklady dopravně psychologických poradenských posudků.
Příklad dopravně psychologického posudku vyhodovaného řidiče.
Ukázka dopravně psychologického soudně znaleckého posudku.
Výchova řidiče k bezpečné jízdě.
Přehled příčin ztráty bodů u řidičů.
Řidičské oprávnění na zkoušku.
Psychologický profil učitele autoškoly.
Psychosomatická kapacita řidiče.
Přehled a popis zátěží profesionálního řidiče:
pracovně výkonová,
dopravně psychologická,
sociálně psychologická,
sociálně ekonomická,
pracovně organizační,
psychosomatická a deprivace.
Řidičské syndromy – syndrom „ železné košile“, - únavový syndrom, - syndrom konce cesty, - syndrom děravé paměti – syndrom řidičské afektivity, - syndrom fixace řidičského myšlení, - syndrom zdivočelých emocí, – syndrom opožděné adaptability, - syndrom ostrážitého hlemýždě, - syndrom umrtvené empatie, - syndrom řidičské deviace, - syndrom dluhové pasti, - syndrom řidičských biorytmů....
Mýtus: o zimních pneumatikách.- o řidičské praxi. - o výcviku bezpečné jízdy. – o ženské řidičské nevinnosti - o bezpečném vozidle, - o jednom pivu, - o bezpečné droze, - o zkušeném řidiči...
Ukázka projektu organizace a řízení psychologické laboratoře ČSAD Plzeň.
Soubor úkolů dopravně psychologického střediska u dopravního podniku.
Personální a materiální vybavení dopravně psychologického střediska.*